

In s krepkim, jasnim dnevom so prihajali moji mladi dnevi in me pozdravljali s prijateljskim, veselim pozdravom. Moja dušo je vzdramil glasni, znani pozdrav, in vesela jim je hitela v sprejem: starim znancom.

In ta vsprejem je bil prisrčen . . .

In ta vsprejem je bil nežen . . .

In ta pozdrav je bil, kakor pozdrav mladenkin, ki je zazrla ljubeče srce . . .

Mlado jutro mi je pripeljalo davnega, davnega gosta . . . Poklicalo mi je minule dni, ki so spavali, kakor v spanju pozabljene sanje.

V mladostnih, gibčnih poskokih so prihajali pozabljeni dnevi. Rajali so pred menoj ples radosti in v njihovi sredi me je klicala — sreča.

Kakor rosne kaplje v jutru, ko jih obsije zlató tvoreče solnce, so bili obrazi mojih mladih dni. In izrazi njihovi so bili jasni, čisti, kakor med belimi kamenčki vzhitajoča studenčnica.

Na oknu sem stala in videla sem, kako so mi prihajali davni spomini v sprejem.

Čutila sem jih in opazovala . . .

Niso bili otožni dnevi osamele sirote . . .

Niso bili žejni mlade ljubezni . . . Bili so kakor balzamični vonj cvetlic, ki je puhtel kvišku, k Večnemu . . . Bili so beli, kakor lilija na polju. Ž njimi je hodila moja davna ljubezen, živa, hrepeneča, žgoča, kako oglje . . . In njo je spremljal mladenič, meni tako drag in mil. Mladenič, ki mi je bil vzal srcè in ga odnesel seboj, da ga je potem, ko mu je izšel vso kri, vse življenje, vrgel od sebe . . .

Jutro se je večalo, dan je vstajal, a moji mladi dnevi so odhajali. Klicala sem jih in vabila . . .

Nisem jih podila, saj so mi prinašali ljubezni . . .

Nisem jih sovražila, saj so mi prinašali spominov . . .

Prinašali so vedno manj . . .

Otožno sem jih gledala, in moja duša je trpela . . .

Je-li vse to? — Nič več? . . .

Trudno so se vlačili . . .

Čemu ste prišli, moji mladi dnevi, nekdanji spomini? Čemu? . . .

Samo zato, da me spominjate na to, kar je minilo, da mi obnavljate stare rane, samo zato? — Vse ste mi vzeli. — Le pojdite! . . .

A zopet sem jih vabila, klicala . . .

Le od daleč sem čula njihov zadnji pozdrav. Ko so odhajali, so otožno zaplakali, in njihove tople, grenke solzice, ki so padale na travnike, so zamorile cvetlice.

Vse ste vzeli s seboj, mladi dnevi, vse: le upanja mi niste odnesli. Kajti čutim da imam še v sebi iskrico, ki tli . . . iskrico, ki me oživlja . . .

PREDLOGI V REŠITEV ŽENSKEGA VPRAŠANJA. POROČA FRANJO KLEMENČIČ. TRST.

Dunajski list »Documente der Frauen« je prinesel v aprilskem zvezku spis iz peresa Josipa Perger-ja, s katerim se sicer uredništvo imenovanega lista, kakor je razvidno iz opazke pod črto, ne strinja popolnoma, o katerem pa pravi, da so zanimivi, premišljeni in vse pažnje vredni predlogi. Naslov spisa je: »Predlogi v rešitev ženskega in otroškega vprašanja in glede tozadevne ankéte.« Ti predlogi so zlasti zanimivi za nas že za to, ker iz istih izhaja, da se je pisatelj postavil na izključno narodno — nemško stališče. S tem je nekoliko popravljeno menenje naše cenjene sotrudnice Ljube, ki je v decemberski številki lanskega letnika »Slovenke« predlagala, naj bi se slovensko ženstvo oklenilo dunajskega »občega avstrijskega ženskega društva.«

Pa da vidimo, kaj predlaga omenjeni pisatelj!

Žalostne pridobitne razmere ženstva so obče znane. Pred vsakim večjim delom v zboljšanje istih moramo si odgovoriti na načelno vprašanje, ali se nam je omejiti na to, da pomnožimo sposobnost ženstva v sedanjih njegovih gospodarskih poklicih ter jim morda odpremo razven tega še majhne sorodne poklice, ali pa naj delujemo na to, da postanejo ženstvu pristopna vsa polja, katera zavzemajo dandanes izvečine moški.

Z ozirom na to, da so poklici, ki so sedaj odprti ženstvu, že itak prenapolnjeni in da je v Avstriji okolo pol milijona več ženskih nego moških, da se torej mnogo ženstva že iz tega vzroka ne more omožiti, marveč ostane na gmotno neugodnejšem stališču, prihaja pisatelj do sklepa, da morajo postati vsa polja delavnosti po zmožnostih pristopna i ženstvu ter da bi se morala vsaka žena pripraviti za kak poklic, ki bi odgovarjal njenim sposobnostim in nagnenju ter bi ji zagotavljal gmotne uspehe, s čemer pa noče reči, da bi dotičnica pozneje morala tudi izvrševati poklic, ki si ga je izvolila.

Pisatelj zahteva v povzdigo ženstva v današnjih strokah: zavode v pouk delavskih slojev, kakor: kuhinjske in delavske šole za tovarniške delavke, šole za služkinje, tečaje za prodajalničarke;

šole in tečaje za strokovno izobrazbo, kakor šole za strežnice otrok in strežnice v bolnišnicah, trgovinske šole, šole za uradnice v pisarnah, pri pošti, brzojavu, telefonu in železnici, kmetijske šole;

gospodinjske šole nižje in višje vrste; višje ženske šole za praktično strokovno izobrazbo;

osrednje zavode za žensko umetnost in ženski tehnični muzej;

tečaje za izobraževanje učnih moči in osobja za upravo.

Glede strok, ki jih zavzemajo dandanes skoro samo moški, omenja pisatelj, da je ženstvu po samem obrtnem zakonu z dne

15. marca 1883. odprta vsa obrt, katero zamore samostojno izvrševati. Tudi kot pomožnim delavkam so ženstvu glasom obrtnega reda z dne 20. decembra 1859. pristopne vse stroke obrti. Treba torej samo privoljenja dotičnih mojstrov ali tovarnarjev, da dekleta lahko vstopijo kot učenke v katerosibodi obrt. Imamo tudi obrtnih šol, katerih spričevala dajejo pravico do samostojnega izvrševanja rokodelske obrti. Te šole treba odpreti tudi za dekleta in ustanoviti vsoporednice za ženske.

Istotako je pripustiti, do preosnove naših srednjih šol, dekleta k obiskovanju sedanjih naših gimnazij in realk, kajti, če bi zahtevali novih srednjih šol za ženski spol, otežili bi le izpolnitev zahtev ženstva; država bi se lahko izgovarjala s prevelikimi novimi stroški.

Nadalje zahteva pisatelj, da se odprejo ženstvu vrata vseh drugih državnih, obrtnih in kmetijskih nadaljevalnih šol, strokovnih šol, tečajev tehnologiškega obrtnega muzeja, šol za umetno obrt, trgovinskih akademij, višjih šol, akademije obrazovalnih umetnosti, velike šole za zemljedelstvo, živinozdravniške velike šole, tehnike in treh posvetnih fakultet vseučilišča, v kolikor še vsi ti zavodi niso pristopni ženstvu.

Na vseh teh šolah naj polagajo gojenke vse izpite ter pridobivajo pravico do izvrševanja dotičnega poklica. Ženstvo naj se poskusi torej v vseh strokah: agenti, senzali, lekarnarji, stavbarji, geometri, inženjerji, tolmači, knjigotržci, kemiki, zdravniki, odvetniki, profesorji, umetniki — vse naj zamorejo postati žene. Zahteva se za ženstvo sboboda, da pokaže svojo moč na vseh poljih delavnosti, znanosti in umetnosti.

Z ženskim vprašanjem pa je ozko združeno vprašanje o otrocih. Deca mestnih in kmetijskih delavcev, kmetov in manjših obrtnikov se potepa po ulicah, kajti oče in mati nimata časa, da bi jih nadzorovala: oba morata skrbeti za kruh. Otroci

boljših stanov pa so prepuščeni pestunjam, ki izvečine nimajo pojma o vzgojeslovju. Matere same, kakor jih ustvarja današnja vzgoja, niso mnogo boljše odgojiteljice, niti v premožnejših krogih.

Z ženskim vprašanjem treba torej istodobno urediti vprašanje glede otrok. Današnja ljudska šola ne zadostuje, da bi nam vzgajala ljudi, kakoršnih potrebujemo. Potrebujemo torej ustanov, ki bi ljudsko šolo dopolnile. V to svrho predlaga pisatelj:

1. ustanovljenje varovališč za otroke revnih delavk, kjer bi isti imeli zavetja čez dan;

2. nadzorovališč za šolsko deco in za mladino do 18. leta sploh — postavno varstvo deklet naj se podaljša od 14. do 18. leta. V teh nadzorovališčih naj bi mladina preživela pod vodstvom dobrih vzgojiteljev svoje proste (popoldanske) ure ter se vežbala v raznih strokah delavnosti in se zanimala za umetnost in znanost.

3. Ustanoviti je skupne nadaljevalne šole za dečke in dekleta, ki so izstopili iz šole. Ta učilišča naj bi bila združena s posredovalnicami za delo.

4. Ustanoviti je kmetijske in obrtne otroške kolonije za deco, katero bi se odvezlo pokvarjenim starišem.

5. Za otroke, ki so se že pregrešili proti postavam, naj bi se ustanovili korekcijski zavodi; nikakor pa bi se ne smelo takih nesrečnih bitij zapirati v kaznilnice.

6. Za mladino avstrijskega nemštva je ustanoviti 50 moških in 50 ženskih štipendij, s katerimi bi se mladi Nemci in Nemke vzgojevali za poklic, katerega si sami izberejo.

Razmeroma revni sloji bi imeli pravico do teh štipendij; predlagali bi dotičnike voditelji nemških ljudskih šol, a podeljevala bi štipendije stalna komisija, katero bi imenoval naučni minister.

Stroški za vse te nove ustanovitve ne bi bili previsoki. Največ bi stali zavodi, dopolnjujoči ljudsko šolo, a to je smatrati kot plačilo starega dolga mladini obeh spolov, ne pa kot neposredno posledico ženskega vprašanja.

Da se izvedejo vse te tirjatve, treba ustanoviti veliko, vse nemške dele Avstrije obsegajočo žensko zvezo, katere središče naj bi bil Dunaj, a ki bi imela podružnice v vseh krajih, kjer bivajo nemške žene enakega mišljenja.

Pisatelj je prepričan, da je močna ženska zveza, ki bi zastopala napredne zahteve meščanskega ženstva, mogoča le na narodni podlagi in sicer le ramo ob rami z nemškimi možmi. Vsak drugačen poskus bi se moral izjaloviti, kajti narodno vprašanje bode obvladovalo še dolgo časa vse v Avstriji, in narodne zveze so premogočne, nego da bi se moglo izvršiti tako dolgotrajno delo, kakor je emancipacija žene, ne da bi iste nanje uplivale. V tem oziru nas ne sme motiti narodno »brezspolni« Dunaj. Edinim socijalnim demokratom je v Avstriji narodnost deveta briga (italijanskim tudi? Op. ur.) A meščansko ženstvo, ki stoji na stališču zasebne lastnine, in ki ima razmeroma lahko izpolnjive želje, se ne sme pokoriti programu soc. demokratov, ker bi s tem prišlo v nerazrešljive konflikte s svojimi možmi ter brez potrebe otežilo izpolnitev lastnega, lažje izvedljivega programa.

Meščansko ženstvo pa sploh ne more brez mož nič večjega pričeti; ženska mladina, ki je v tem vprašanju odločilna, si ne more izbrati niti izvrševati kakega poklica brez dovoljenja z moške (očetove) strani. Razven tega pa potrebujejo žene, da dosežejo svoj namen, pomoči velike politične stranke, torej zopet mož ki bodo to pomoč dovolili le narodno mislečim ženam.

Pisatelj se potem norčuje iz soc. demokratov v državnem zboru, katerih je 9—10, med njimi 6 Nemcev, in povdarja

razloček v inteligenci, omiki in moči med temi — reveži in mogočno nemško stranko, ki šteje okolo 200 poslancev, med njimi okolo 140 bolj ali manj svobodno mislečih mož!

Nasprotniki ženske emancipacije bi ne mogli doživeti večjega veselja, nego če bi se meščansko ženstvo dalo po »papirnatih« enakih političnih pravicah zavesti, da bi prešlo, proti svojim najvažnejšim koristim, v tabor socialnih demokratov; kakor po ponesrečeni revoluciji bi bilo gibanje meščanskega ženstva za en naraščaj onemogočeno.

Nemško-avstrijska ženska zveza naj bi bila izvrševalnica naprednih prizadevanj; v tem oziru pa potrebuje pomoči naprednih Nemcev; da doseže to pomoč v kolikor največji meri, mora podpirati kulturne in moralne koristi mož, ki so ob enem koristi žen, ter razpršiti predsodke s pomočjo širokega a neprigovornega programa, ki bi nudil tudi možem vidnega haska.

Taka naravna zveza naprednih mož in žen bi rodila najlepšega sadu; tak program bi uplival tudi na ženstvo klerikalnega mišljenja ter jih privabljal v liberalni tabor.

Slovani bodo Nemce v tem delovanju kmalu posnemali. Sicer pa niso izključene nagodbe ad hoc z liberalnimi ženskimi društvi drugih narodnosti v dosego naprednih ciljev, v kolikor to dopušča ozka zveza z nemško-nacijonalnimi možmi.

Premembe današnjega zakona, ki bi bila združena z večjimi dolžnostmi, katerih večina ženstva ne bi mogla izpolnjevati, pisatelj ne zahteva. Romanskim ženam se v tem oziru godi še slabše. Ne zahteva niti novih političnih pravic za ženstvo; istih bi ženstvo moglo prejeti le od slabotne »soc. demokracije«, ali pa od »črne reakcije« kateri je, žal, »železni zaklad.«

Ženska volilna pravica je v zaostali — katoliški Avstriji, dokler je ženstvo takšno, kakoršno je, le sanja prvoboriteljic. V ve-

likanskem socialnem in gospodarskem vprašanju emancipacije se dosedaj ni postopalo z dovoljno obzirnostjo, ki bi obsegala celoto. Tu ne gre samo za enostranske ženske ideale in koristi, tu se treba ozirati i na bistvene interese odločnih nasprotnikov ter poslednje spremeniti v prijatelje. Le korakoma se da izvesti skupni program, ki bi obsegal vse napredno ženstvo, a ne s tem, da kažemo na nekoliko umetno napravljenih doktoric, temveč s tem da se vedno sklicujemo na dobre posledice storjenih korakov za vse dele napredne družbe.

Pisatelj ve, da bi bila marsikatera žena sposobnejša nositeljica političnih pravic nego mnogo mož, a je prepričan, da mora in more politična polnoletnost vsega spola vzvesti le iz osebne sposobnosti in vrlosti ter na temelju gospodarske neodvisnosti vsega ženstva. (Volilno pravico pa se daje in — jer:lje). Kadar je ženstvo doseglo to dvoje, padle mu bodo vse politične in državljanske pravice same v krilo, a prevzeti bo moralo tudi dotične dolžnosti.

Pisatelj opozarja na današnji zakon o združevanju z dne 15. novembra 1867, ki ne dovoljuje, da bi bile žene udinje političnih društev (§ 30.) ter prepoveduje političnim društvom podružnice in zveze več društev (§ 33.). Društvo pa, ki bi šlo za tem, da se spremeni zakonsko pravo, da se doseže za žene volilna pravica itd., bi bilo politično društvo, torej za žene nemogoče.

Ženstvo se more za sedaj združevati le potom nepolitičnih društev, temeljem opreznih društvenih pravil.

Pisatelj priznava, da je za vzbujenje iz letargije potrebno krepkih motivov, a v to ne treba gesla o volilni pravici: zadostuje nam poziv, da rešimo krušno vprašanje, da dosežemo neodvisnost žene ter ji zagotovimo, da se ji ne bo treba udati ne ljubljenemu možu.

Ženstvo naj se loti neizmerne polja obrti. Do kake popolnosti bi lahko obrt,

združeno z umetnostjo, dovele inteligentne žene! Proglasite načelo, da si mora vsako dekle, do najvišjega, izvoliti primeren poklic ter ga izvrševati dejanski vsaj do poroke!

V to svrhu ne potrebuje ženstvo države, nego le privoljenja mož in lastne eneržije, katero vzbudi propaganda.

Vrzite se na to polje, izkažite svojo marljivost in sposobnost, provzročite, da vsled prenapolnjenja zastane vse ustrojstvo na obrtnem polju, in država bo vam rada odprla druga, vedno širša polja, samo da reši obrt. (!!)

Nikakor pa naj nemške žene, da bi morda prišle preje do svojih zaželjenih pravic, ne izdajajo sebično svojih mož, nikdar naj se ne obračajo proti nemštvu, proti svobodi!

Pisatelj reasumira svoje predloge — z besedami, da zahteva omogočenje svobodnega duševnega in gospodarskega razvijanja, ki bo se seveda vršilo počasi, ker je bila eneržija ženstva toliko časa hroma. Političnih pravic doseže ženstvo še le po daljši dobi, in sicer v meri, ki jo ustanovi z ozirom na občo blaginjo — moštvo.

Končno predlaga pisatelj, da se na podlagi gornjega načrta skliče ankéta, ki bi izdelala popoln program v rešitev ženskega in otroškega vprašanja.

* * *

O teh »predlogih« bodi mi dovoljeno nekoliko opazk. Odobravati moramo zahtevo ga. Pergerja, da se imajo ženstvu odpreti vse stroke, ki jih sedaj zavzema moški svet. Vsako polovičarstvo v tem obziru treba odkloniti. Vprašati pa se moramo istodobno, da-li bo se država čutila nagnjeno, odpreti ženstvu novih strok, da odvrne s tem nevarno konkurenco na polju obrti. Mogoče je, da bi merodajni činitelji sodili baš narobe, češ: ako ženstvu dovolimo vstop v ostale stroke, imeli bodemo podobno konkurenco tudi tam.

Nov pogled se nam odpira ob izvajanjih ga. pisatelja, da je z ženskimi vpra-

šanjem nerazrušljivo spojeno vprašanje o vzgoji otrok. Kako nedostatna je današnja vzgoja, kako slabo je preskrbljeno v tej točki zlasti za tlačene sloje in tlačene narode, to vemo vsi. Obžalovati pa moramo, da g. Perger tudi v tem, obče človeškem vprašanju sloni na izključno nacionarno nemškem stališču ter hoče napominjane državne štipendije le za mlade Germanke in Germane, dočim bi baš Slovani, in zlasti mi Slovenci, v tem oziru potrebovali v prvi vrsti pomoči. Z druge strani pa je odkritost ga. avtorja hvalevredna, ker nam dokazuje, da si moramo, kakor vselej, tudi v tem slučaju pomagati sami, če hočemo, da nam Bog pomore. G. Perger nam tudi kaže, kako potrebno je da se o ženskem vprašanju razpravljati v Slovanih, kajti Nemci — kakor je, razvidno iz tega primera — nimajo volje niti veselja, da bi delali za nas. Je-li potemtakem stališče onih pravo, ki so polni laskavih besed za ženski list, ki ni sedaj o prvič pokazal svojega izključno nemškega mišljenja, dočim jim na »Slovenki« ugaja k večjemu, »moderna oblika« ter se le časih osokolijo, da navedejo vsebino baš izišlega zvezka?

Simptomatična je bojazen ga. pisca pred socijalno demokracijo, o čemer pa popolnoma pozablja, da je soc. demokratiška stranka dosedaj edina, ki vsaj načeloma ni nasprotna ženskemu gibanju.

Pa seveda, mož govori vedno le o »meščanskem« ženstvu, nižje sloje omenja le mimogrede, dočim tiči baš tam vse zlo in je baš tam to vprašanje najbolj pereče.

Važno je sicer, kar nasvetuje pisatelj glede usposobljenja ženstva v vseh strokah delavnosti in glede gospodarskega ojačenja, ki je več vredno nego politične pravice od danes do jutri — na papirju, a pri tem ne smemo pozabiti, da bi se jako povpešilo dosego popolne ravnopravnosti, ako se skuša že sedaj ustvariti prejudice t. j. pridobiti ženstvu že sedaj moči in upliva v javnem življenju, kjer je to le mogoče,

Če to ni možno potom političnih društev, lahko se marsikaj doseže z živo in pisano besedo, v listih in na shodih.

Može sprijazniti z ženskim gibanjem in jih pridobiti za isto — ta je hvalevredna naloga, a v celoti, dokler se ne preustroji današnja površna vzgoja naše moške mladine, neizvedljiva. Dokler se to ne zgodi, bode se vedno našlo tudi v boljših krogih mož, ki na eni strani zabavljajo čez »smešne« napore uboge »Slovenke«, se časih tudi »moralno« zgražajo nad kakim prejasnim izrazom, na drugi strani pa doma — pretepajo svoje žene.

O gornjih »predlogih« bi se dalo povedati še marsikaj. To prepuščam drugim; saj je »Slovenka«, ali bi naj bila, javna tribuna, kjer bi se razpravljalo o vseh delih ženskega vprašanja. Za danes si zapomnimo sledeče teze:

Ženstvu se morajo odpreti vsa polja delavnosti, znanosti in umetnosti, da poskuša na njih svoje moči in sposobnosti. Z ženskim vprašanjem zajedno treba urediti vprašanje o vzgoji otrok. Zahteve ženstva stavimo z vednim ozirom na obče razmere in obče koristi. Z ozirom na izključno nemško stališče vodilnih krogov ženskega gibanja v Nemcih, moramo Slovenci pred vsem delati in pisati za se, in sicer v prvi vrsti o lastnih potrebah. Domače, dasi morda manj zanimivo in manj vredno, bodi nam še vedno ljubše nego tuje. To pa veljaj tudi za slovenske žurnaliste, ki radi hvalijo — in po pravici — velika tuja podjetja, za »Slovenko« pa imajo, ne baš iz samo stvarnih razlogov, le ciničen posmeh.

NOVE KNJIGE.

Srbski listi*), ki jih dobiva »Slovenka« v zameno:

*) Kakor vidijo cenj. čitateljice, je v bratskem srbskem narodu književno delovanje bujno razvito. Delavnost na polju kulture — to nam je poročstvo bolj-
ših časov! — Vidijo pa tudi, da imajo Srbi več smisla

»Brankovo kolo« (Бранково коло) smo že omenili v našem listu. To je list za zabavo, pouk in književnost; izdaje in urejuje ga Paja Marković Adamov, profesor v Sr. Karlovcih. List izhaja vsaki četrtek na dveh polah. Cena 10 K. na leto. To je skromno podjetje brez visokih literarnih pretenzij, ki hoče v prvi vrsti zabavati ter zbira v to svrhu krog sebe vse najboljše beletriste. Družinski list, ki odgaja ukus za umetnost. Od novega leta prinaša krasni roman Gorkega »Toma Gordjejev«. »Brankovo kolo« je jedini književni list avstro-ogrskih Srbov ter že kot tak vrši velevažno kulturno nalogo. Toplo priporočamo to simpatično podjetje.

»Domaćica« (Домаћица) glasilo ženskega društva in njegovih podružnic. Belgrad, ulica Miloša Velikog št. 14. Mesečnik; cena 6 din. na leto. — Našim čitateljicam že znana »Domaćica« prinaša razven društvenih vesti tudi leposlovje in pesmi. Razprave o ženskem vprašanju se nam zde semtertje preveč — konzervativne. 2. številka letošnjega letnika prinaša sliko in nekrolog kralja Milana I. Poslednji se zvršuje z značilnimi besedami: »Бог нека у своја небеска насеља прими краља, који је на земљи толико добра учинио« (!!) De mortuis nil nisi bene . . .

»Kolo« (Коло), književni in naučni list. Lastnik in urednik Danilo A. Živaljević, Belgrad, Knežev spomenik št. 2. Cena do konca t. l. 12 K. Izhaja po dvakrat na mesec na 5 polah. — To je novletošnji list, nadaljevanje nekdanjega »Kola« istega urednika, ki je znani poznavalec in prijatelj Slovencev. Vsebina je mnogovrstna in zanimiva. Okrog »Kola« se zbirajo sami odlični srbski pisatelji vseh strok. Med sotrudniki nahajamo tudi Slovence (prof. Simon Rutar: Carigrad, potopisna slika in Rajko Perušek: Topal-Janko). V 4. zvezku nahajamo »pismo iz Ljubljane«, s katerim pa prijatelji Cankarjevi in Zupančičevi ne morejo biti posebno zadovolji, ter laskavo književno beležko o našem listu.

»Materinski list« (Матерински лист). Izdaje in urejuje učitelj Raša Mitrović,

za skromno delovanje „Slovenke“ nego n. pr. uredništvo neke slov. revije, ki nam je tekem leta odpovedalo zameno, ker smo se predrznili priobčiti o nekih kapacitetah malo laskavo mnenje.